

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Cerstwosć da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duři daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

Sserbske njeđzelske lopjeno

Budyschin

26. meje 1929

Bauzen

Čiřtko a nakład Ssmolerjez knižicziščezěrnje a knihačnje, šap. družstwo s wobm. ruč. w Budyschinje
Wutkadža kóždn šobotu a płaczi ščtwórczlětnje 108 štoknyh pjenjeřkow

Čswjata Trojiza.

Rom. 11, 33—36.

Bóh tón Anjes je šwój štułk na šwjatkach kónowal a je šo pšes wulceže šwjateho Ducha jako trojeniczi wopokasal. Še hodam je nam šwoju wótzowisku lubosć šjewil, š jutram je nowe žiwjenje płodzil a š šwjatkam je móž póštal, kotraž do wscheje wěrnosće wjedže. Ale nejku to theologiska wurash, kotraž nam dženska nicžo wjazh prajicž nimaju? Ščtó dha je dženska hotowy, š Pawołom rjez: „Š kajka hlubokosć bohastwa, mudrosće a wědomosće Božeje! Šak njeđopytanju šu jeho šudženja a š njeuškledženju jeho pucze! Tež dženska hiščeje wschitko dopytane a wuškledzene njeje. Šched kajkimi potajnstwami ludžo druhdy steja? Šak wulka je hušto jich nusa a šrudoba! Š tola je jim šlowo psalmisty něščo zuše: Wokaj šo še mni w čažu teje nusy, dha čžu ja čže wumóz a ty dnrbiš mje šhwalicž. Š tež to šlowo wjazh šnacž njechadža: Čžim wjetšcha nusa, čžim bližšchi Bóh. Šaš čžaj je šjesbóžny.

Ščtó dha měł tajšemu narodej šwjedžen šwjateje Trojizh prajicž? Šo je našch ščesčijanski šwjedžen. Šašcha wěra je wěra do trojenicžeho Boha. Šschitžh prawi ščesčjenje šu tutu wěru wušnaja. Šle našch narod je we wulčich džělach wot wscheje wěry wotštułil. Šu ma šo žhle š přědka šapocžecž. Šaj, njeje to džělo šjes wscheho wuhlada na wušpěch? Šola póhanow je polo derje pšehotowane. Čži maja hrosu šched wschšchej mozu. Šym trjehaja mišionarojo jenož praweho Boha pšehi-pomědacz. Šle pola ščesčijanow je polo šabucžene, bđž šu wěru šhubil. Šožo traje, přjedo hacž šo šžo nětał do poršada

pšehinježe. Šaj čžlowješka móž je drje šžyla pšehšlaba. Bóh tón Anjes dnrbi šwoju wěž šam do ruči wšacz.

Šon to tam a šem čžini. Šon tak nělotreho do njeuwrješ-šiwjeje šrudoby wjedže. Šle to šu pšehi wulkeje hromadže luda tak žadne padh, šo to žadny šaczššecž nječžini. Šajžh thšchni čžlowješko šo wot wulkeje šžly druhich póžrjeja, kotřž tajke šhonenja čžinili nejku. Šoni šo mjes druhimi šhubja a wosmu jich šwierschne wachnje po čžaju na šo. Šriedy hinał njebudže, hacž Bóh žžly lud do žaložneho šhubjenšwa nješoreži. Šotom budže šo jenotliwy w mjenje wschitkich prashčecž móž: Ščtó je teho Anjesa myšł pošnal? Šbo ščtó je jeho radžicžel był? Šbo ščtó je jemu ščto přjedy dał, šo by šo jemu šako šaplacžiko? Šotom, hđž budže wschitko rošbite a roštamane, šmēja čžlowješko šhwile na Boha myšlicž a jeho byče rošpominacz. Šotom budže šo jim tón Trojeniczi šjewicž. Šotom budže jich móž a šžnosć, jich šlaka a wulhowanje.

Šugustinus šo raš pšehi mořju wulhodžowasche a šebi potajnstwo Trojizh pšehnyšlowasche. Šha džejšhe džěčžo, kotraž tam w pšeku hrajšasche, š njemu: „Šunje tak malo, kaž móžešch mořjo wučžerpacz, budže tebi móžno, potajnstwo šwjateje Trojizh šapšchinnycz.“ Šeno, šo šu našche myšle na Boha Šótza a Ššna a šwjateho Ducha šložene, a šo mamy žadanje, byče Trojizh niz jenož se šwojim rošumom wuškledžicž, ale wšebje š wutrobje wšacz a jo rošpominacz, budžemy šbožotni. Šrojiza nam runje tak kaž Šugustinej potajnstwo wostanje a runje tak kaž druhe wěžh našcheje wěry. Šež tu płaczi: Šbožni šu, kiž niewidža a tola wěra. Še pał našcha wutroba pošna, dha šebi něščo wušplim, bđž do přědowanja šžichim; Šnada našeho šrijeja Šelona

Chrysta a luboscž Boža a dostatek swjateho Duchu budž i wami wšchitkimi. Potom něšto pytnjemy wot wulkoscže swjateje Trojizy pšchi požohnowanju: Tón Snjes požohnuj tebe a swar-nuj tebe; tón Snjes roškwěčž swoje woblicžo na tebi a budž tebi hnadny; tón Snjes posběhn swoje woblicžo na tebe a daj tebi měr. Haj, dha tež serafimam pšchiblošujemny, kotrež wo-łaju: Swjaty, swjaty, swjaty je Bóh, tón Snjes Zebaoth; wšchitka semja je jeho čžescže polna. Wot njeho a pšches njeho a w nim su wšchitke wězy. Jemu budž čžescž do wěčnosćže. Bóh daj, so bchmny swoje klaboscže a nedostatek spósnali a Božu móž a čžescž khwalili! To by prawy swjedžen swjateje Trojizy byl! Hamjeń.

Džitony wulki kralo.

Džitony, wulki kralo, knjezerjo wšchěch ludži,
Kěrlušch spěwamy cži khudži.

Smilenja ty rěkam běžecž dať by rady
Na nježwěrných i lutej' hnady.
Bomhaj nam, bylń naš kam,
Njech našch ert cži spěwa,
Hlób cži k čžescži džěta!

Njebjo wulhwal móznje Božej' stwórbny raje
Bóle hacž wšchěch ludži kraje!
Wulke swětko klonza, scžel nam pruhi i njebja,
Kiž nam semju rjenje debja!
Do nozy, hwěšdy wy,
Klincž našch kěrlušch jažny;
Bóh našch Snjes je kražny.

O ty moja dušcha, spěwaj i wješ'lom,
Spěwaj, wěru nihdy njesaprěwaj!
Schtož ma wodnych w cžěle, myšle k Bohu sběhaj,
Do procha so dele lěhaj!
Kražnosćže Snjes wón je;
Čžescž jom' w jemskim kraju.
Budž kaž w wěčnym raju!

Halleluja sanješ; tomu, kiž cže stwori,
Njech so twoja dušcha hori!
Halleluja spěwaj; Jesuž wumó tebe,
Jemu podaj džakny šebje!
Derje cži, wěr to mi,
Jónu khwalisch jeho,
Čžisty wšchón wot šeho!

Joachim Neander † 1680.

† Matef.

Farar em. Matef †.

Swjatkowniczka swonješche swjatof: Fararja Matefa swěry a žohnowanja polne džěto bě so stalo, babat so sapocža a bu wulki swjatkowny swjedžen! Kotryž bě telko krócž swjatki swjecžil se swojej wožadnu, jej pšchipotwědajo to wulke, sbóžne sjewjenje Bože w Duchu, tomu sjewi Swjatkowny Duch we tannym raju tu polnosć a wěrnosć teho, schtož bě tu wěrít a přědowal. A wodnych Swjatkowneho Duchu dawasche tam wšchudžom, hdžež jemu cži, kotřiz běchu jeho lubowali, čžescžowali, pošlednje Božemje dawachu: žarowachu, pšakachu drje, ale nade wšchěm dobywasche a pšche wšcho klincžesche wošebity hlób, hlób džakowanja, nutrneho, luboscže polneho džakowanja. Do tuteho sjednocži so tam a jednocža so džěnša našch nježel-

nik „Bomhaj Bóh“ je swojej wožadnu, a wupraja fararje Matefe nutry džak so wšchu šlužbu, kotruž je wón jej wěnowal, jej šlužo i přědowanjemi, i nastawkami, kěrlušchemi, a to hacž do swojeho pošlednjeho čžaža. Tež w tutym jim jich wjele pšchitad a pohón! Wón budže tež nam jara pobrachowacž.

W Žiczenju jeho strowjachny, a tutón postrow dyrbjesche pošledni bjež, dyrbjesche džělenje bjež. A hdžž bě tež knjercž sawrěta hubje, tón přědar tam w kaschczu njebě němny; hdžž niž wuschomaj, přědowasche tola woczomaj a wutrobje, a to přědowanje bě: měr, šbóžny měr. „Tak wšchitzy šbóžnje mru!“

Farar Wjesar-Hodžijiski měješche domjazu nutrnosćž; bě tola tež kaž njebočžicžki i Bartškeje wožadny do Hodžijškeje pšchischol, tutón na wotpocžin, wón na džěto. Swědcžesche wo jeho žiwjenju a wumrěczu, wo jeho swěry a wěry, a trošchtowasche sawostajenu žarowazu mandželiku a wšchěch, kiž šobu žarowachu. Sakoži so na 1. Mójj. 24, 56: Njedžeržče mje horje, pšchetož tón Snjes je sbožo dať k mojemu pucžej atd.“ S dobom tolmacžesche jako šhn njebočžicžkeho Bartškeho kantora džak nanowny; farar a kantor běschaj tam pšches jene bhoj, šlužicž Bohu Snjesej a wožadže. Bartški khór posawnistow, kotryž bě hagle 28. haprleje, na 70. narodninach njebočžicžkeho, swojeho bywšcheho fararja rjenje swježelit a pocžejčil, piškajo kěrlušche, pšchemo-džesche pošledni kěrlušch a pošledni khód fararja Matefa, jako jeho nješechu i domu.

Dužny po pucžu strowjachnu jeho Hodžijške swony a posawny.

W Tuchorškej žyrkwi w Budyšchinje stejachny sažo pšchi jeho kaschczu. Nutrna wožada, — pšchede wšchěm Bartšy, — džeržesche i njebočžicžkom fararjom pošlednju Bohu šlužbu. Němny ert tež tu hiščeže rěczesche a swědcžesche. A jastojnjzy bratija to tolmacžachu. Snjes superintendent Froehlich měješche kam cžělnu rěcz. Pokasa w nej na njebočžicžkeho polhod, žiwjenje a skutkowanje. S Wawizž bě rodženy i burškeho kubla 28. haprleje 1859. W Kamjenzu sapocža jako mlody přědar swoje jastojniške džěto 1883; po tjšoth lětach wustwoli so do Budyšchinka a 1890 do Barta. A tutej wožadže je se žohnowanjom žohnowaný šlužil, doniž jemu wošlabnjena strowota nješasasche, na wotpocžin hieč. Je byl přědar, kotryž je přědowal i wulkim wšiwom, dokelž je, schtož je přědowal, wěrít. A je byl dušchepastyr jich wjele k žohnowanju. A ja swój šerbški lud je wón byl tež spěwar a pšerječ, a jako tajki wulzy witaný a luby šobu-džělacžer pšchi wožnym džěle sa nowe šerbške spěwarške. Něšto dlěje hacž 25 lět bě dužny po swojim jemskim pucžu sjednocženy we wšchej swěry a luboscži se swojej mandželškej, džomku šerbškeho kěrlušcherja fararja Domaschki-Mošacžicžanškeho. Njech je wón tež wumrěč, jeho skutk je hiščeže živy.

Snjes wšchšchi farar Sarjeńk wupraji swoje a swojich jastojnišch bratrow Božemje i pšerju, kotruž bě njebočžicžkemu wěnowal a kotruž tež wosjetimny, a wopominasche swěrneho šerbškeho fararja a přědarja a dušchepastyrja a kěrlušcherja. We jastojništwje, kaž tež swonka jastojništwja šmny jeho čžescžowali a lubowali. Wón bě nam dobry a wožny radžicžel a tež luby bješadowar a měješche tón wošebity dar, dobreho pomjatka, so nam móžesche podědženja se jańdžennych lět rjenje powědacž. A tež, hdžž je jeho ert woněmit a jeho pjero wjazny njepiža, budže nam dale šlužicž se swojimi rjanymi kěrlušchemi w nowych Spěwarškich. Jedyn i nich podamy tu šobu k jeho wopominanju.

So jeho Bartšku wožadnu wupraji jemu pošledni džak a Božemje k. farar Mrosak. Wutrobne žarowanje a nutrne džakowanje je w nej. Je jej tola i pšchitadnej swěry a luboscžu šlužil. A schtož je wón w žohnowanju roškwěwal, to budže dale sa jenotliwých, sa žyłu wožadnu se žohnowanjom.

Stawna herbska předarška konferenza wěnuje se swojim pschedbndu, t. wysch. fararjom Domaschu swoj dźak a swoje Boženje swojemu swěrnemu a pilnemu sobustawej; wón je, pohadžejo i kšesćizjanskeho herbskeho wješneho domu, wěru plodzil a hajil. Čžichi je byl jeho kšod psches žiwjenja, čžichi tež jeho wukhod se žiwjenja.

Čserbskej konferenzy pschidželi so Budyška němška konferenza. Snjes farar Grože wopomni i dźakom 40lětnje swěrne sobustawstwo njebočžičkeho jastojnskeho bratra.

Tak doklincžachu rosžohnowaze kłowa, jiatone a potajne. A tak někotra kražna kwětkowa pscha a palma swědčeske wo tym. Widžachmy n. psch. tajku wot Bartiskeje zyrkwineje a schulisteje wošady, wot herbskeje konferenzy, wot němškeje konferenzy. A hacžrunjež bě swjatkownička a ja duchownych čžab wobšcherneho džela, bě tola wjazny hacž 20 duchownych pschischo, so rosžohnowacz i lubym jastojnskim bratom. A wšchěch pschemodžerjom bě wulka wošada; w njej pschede wšchem jastupjerstwo Bartiskeje wošady a jeje patron prynz i Lippe, tohorunja pschedbnda Macžizy Čserbskeje, t. justizny rada dr. Herrmann.

Posledni kěrlusch w Božim domje jastincža pschemodžany wot Bartiskich posawnistow, a farar Matek bu nježeny tam, hdžež bě wošredž selenych schtomow ja jeho sachodne čžeko pschihotowany posledni wotpocžinik, na rjany wulkim Duchorškim pohrjebniščeju. Kěrlusche, posawny, Bože kłowo, požohnowanje a tji kopatki semje — duchowni w jastojnskej drasčeje prajachu pschi tym kšodny wošebite kłowo Božeho pišma — a fararja Mateka spróžne čžeko bě pschepodate swojemu wotpocžinkej. Dokoławokoło seleni so tam wšcho w nalětnjej, mešskej, swjatkownej psche. Nadžija to a předowanje noweho žiwjenja. Tola mjes tym selenym telko moweho, wotemrěteho. Poslednja křuta slyta je tež tu na Duchorškim kěrchowje wjele sničžika. Wobras to tych nadžijow, kotrež bywaja nam we žiwjenju tak husto sničžene, a wobras to tych nadžijow, kotrež nam smjerež tak husto sničži. Schutne pominanje to, swoju nadžiju jatožecž jenož na nascheho Boha. Wón, nasch njebočžički farar Matek, je to čžinik a je naž wucžik, to čžinicz. Wny jeho najdosťojnišcho wopominamy, hdž po tym čžinimy. To budže jemu tež do wěčnosće tón najlubšchi džak. A wo boje, džak a wopominanje, budže potom to prawe, hdž tole a wšchitko, schtož čžinicz so nam kšesćizjanam saleži, čžinimy w jastojnstwje a powołanju w žylim žiwjenju i lutej swěru kaž wón.

Wón mějesche to ja wošebje wažne, so i předowanjom wošadže něschto da, schtož móže šebi wošada so bu wšacz, a so šebi wošada to so bu wosnje. Wón je to swoje stajnje swěru čžinik. Čžinimy to tež my!

Boh daj jemu tu křonu žiwjenja, kotruž wón šlubi tym, kiž swěrnici so hacž do smjereče.

Wěnz na row njeboh knjesa fararja Mateka.

(Čskowa t jeho wopomnicžu, wěnowane pschi pohrjebnej swjatočnosće w Duchorškej zyrkwi w Budyšchinje, 19. meje 1929.)

Kak šřeczniwy bě tutón ert, hdž rěčesche
Na swjaty mēštnje kłowa žiwjenja!
Nětk němje je. Wjaz' nješkapa — kak smjereč ju tyschesche! —
Čso w u t r o b a tak spratona, šdobnje smyšlena.

Tom' i ducha darami so w ó c ž z y jastnjeschtej
A i nimaj na naž duscha hladašche —
D wobhnadžena, swjecžena. Čso i čžicha jaczmišchtej,
Hdž směrki rój, nóz šlepa na njej padašche.

Ja widžu r u z y t spratnym próstwam štyknjenej,
We prawizy tež pjero spróžniwe;
Ja widžu ruzy t žohnowanju duchow šběhnjenej.
Štej šprostnylej. Čso jemu džeko stalo je.

A n o s y běschtej nosy swědka swěrneho;
Ča póšla mēra Snjes joh' wubra šam;
Čo, kotřiz jeho pošluchaja, žanoh' dobroho
Wšchaf njetrjebali nihdy tradacz tu a tam.

Wy š p r ó ž n e s t a w y, do rowa waž ššowamy;
Wasch wotpocžinik budž w kšódku Snjesowym!
Do wěčnoh' mēra d u s c h u i š h o w a j, Snježe, t y
A křonuj bratra i mytom hnady šchēžeditym!

W šlōncžnej krajnje.

Powěštka wot Šhristiny Rohoweje.

(Pofracžowanje.)

„Hdž budže mrocžel nimo a mój jako widžimoj, čžu čži ja to docžitacz! Nimasch wjazny wjele“, šlubi Šejina.

A šlōncžko, jako by tole wuššichalo, počža so psches mrocžele pschedobowacz, ale tak, so bě nadobo tu šlōncžne swětko a deschčžik.

„Ow, to je mi lubo!“ poskocži Pawlik. „Widžisch, Dunajo!“ rjekny psch, kotryž šapocža i nim ššakacz. „Nješšym tebi prajil, so hišchče kōnz ššonimoj!“

Šejina dnybjesche so smjereč.

„Nó tak! Je hižo swětko! Čšhdni so a pošluchaj! Tola — wšchaf naž tam deschčžik njetrjechi! — šhdnjemy so tam do durjom ššak!“

Tuž so šhdnyšchtaj, Šejina do jeneho rōžka, Pawlik do drugeho. A Dunaj lehnny so šřjedža njeju, jako by to bjes njeho byčž njemohlo. Pod nimaj ležesche šlōncžna krajina, nad nimaj kšchizowachu so blyski. A wjecžoru swědčesche šlōncž; t ranju štejachu čžorne mrocžele, a pošbchowasche so kražna, šhdombarbna tucžel kaž njebjeske wrota. Deschčžik posastawasche pomalku; na kufach ležachu miliony dejmantowych kapkow, — a Šejina čžitajche wo tym kražnym jutrownym ranju, na kotrymž te tji swjate žōnske namašachu mēsto moweho Šesufša njebjeskeho jandžela, wotwaleny kamjeň, prošdny row, a ššonichu tu kražnu powěšcz, so je wón, tón kšchizowany, žitny a so wón pōndže do Galilejskeje. Wón čžitajche, kak so ššanjeny Šesufš tym swojim jewjesche, Mariji, kotruž wucžomnikam póšla, — ale woni njewěrychaj; — potom dwejom, potom nadobo jēdnaczom — a našwari jich, so njebchju wěřili tym, kotřiz bēchu jim wo nim powjedali. — A kak je jim pschifajak, so bychu po žylim swědče schli a ewangelijon pschipowjedali. A potom — ach potom — čžitajche něschto, schtož bě ja Pawlika wulzy kražne, so Šesufš bu wšaty do njebja a so je so tam šhdny t prawizy Božej.

Pawlik ššadowasche t njebjeskim wyššosczam. Šlōncžnje tola wēdžesche, hdže bě Šesufš schot a čžehodla na semi njebē, hacžrunjež bě žitny. Wón bě tam, — tam ja tutym wrotami! Tam ma Boh tón Snjes nekajki kražny trōn, a wón je so tam t njemu šhdny!

„Ach, nětko jo mam!“ jawoła wyškajjo. „Ta prawta přóněžna krajina je tam sa tutymni wrotami! A to tu je jako na hranicach, jako mjesta, njewěrně, wujo?“

Ležina njewotmołwi nicžo, ale jemu šo sdašče, šo ma hólčez prawoje. Jemu njebě Bože słowo zuše. Bě domach i přerim schulerjom w schuli był, a bě tež přerim byl na paczerjach. Wón wjedžešče, hdže bě Ješuš schoł, tola na to myšlil žebizjenje njebě Chryštus bě jemu tak zušy a njewožny kaž tyškazam a jako tyškazam ewangeliškich, kotřiž, hačrunjež wščitko wo nim wjedža, žebi tola cžaj žiwjenja na njeho njemysla.

„Ach!“ šdychny Pawlik. „Šdy bych mohł skoro tutu knihu pschecžitacž! Ale dokelž to dyrbju słowo po słowje, dže mi to pomakku. A něšchtu pschecžicž, to šo boju, dokelž njewěm, na kotrym kopjenku je wopizany tón pucž sa nim.“

„Sa žym tón pucž a ta wěrnoscž a to žiwjenje“ pschicžpadže to Ležinje a wón to tež wupraji.

(Wokracožowanje.)

„Město pomozu.“

Žich wjele i waž drje je w žwojim cžaju tež wustajenzu wopytało, kotruž salksa wyschinosč w wšchelafnych městach a wšach pokajowasche pod mjenom „Gesundheit und Wohlfahrt“. Tam bě tež něšchtu nadpadne wohladacž, město, kotrehož mjeno ničtón njesnaješče, město, kotrehož mjeno je jenož: „Město pomozu“. A tola je to wulke mjeno!

Ma wulkej rumnosčji bě tam tuto město sestajane i modelow. Jeho wulkosčž bě něhdže wulkosčž města Grimmy, kotrež ma na 15 000 wobydleri. A šchtu ma to nětko wščitko na žebi?

To běchu tam modele wšchěch domow a wustawow, kotrež Smutskowne Mižionstwo w Sakskej ma, do města hromadu sestajane. A tch je jich telko, šo i nich tak wulke město natwarisč. Ma tola nasche Smutskowne Mižionstwo 260 wšchelafich domow a wustawow, a w nich 15 000 městnow sa wothladanje. Tuto město pak ma, hdžž niz druheho mjena, i polnym prawom to mjeno: „Město pomozu“. Pschetož tu šo nicžo dale nječini hačž pomha; w kóždym domje, na kóždym městnje šo pomha. Duch tuteho města je duch křesćijaniskeje lubosče.

Ma tuto město a do tuteho skutkowanja žmy nětkole wožebje jako pokasani, hdžž žlyšchimy, šo Smutskowne mižionstwo wot 2. hačž do 9. junija po žlym kraju, w městach a na wšach „dary pomozu“ šbera, i kotrymž mohlo wobydlerjom žwojeho „Města pomozu“ sataracž po duchu, duschi, cžele a wulchowacž a salkhowacž wšchě jeho domy a dwory, a jeli šo wjazh městnow trjeba, tež dale twaricž. Wyschinosčž je tutu šberku pschicžwolika. Dostawa tola žly kraj a lud jenož dobre a spomožne i tuteho „Města pomozu“.

Tuž čzemny tež my wšchitžy šo w „tydženju Smutskowneho Mižionstwa“ wopokasacž jako pomoznižy tuteho „Města pomozu“.

Zyrkej a stat.

„Smutskowne Mižionstwo“ Sakskej ma wot 2.—9. junija wot ministerstwa pschicžwolene, šjawnje a dom wot domu šberacž dary lubosče sa žwoje hobrške džeko lubosče, kotrež wulonja po žlym kraju a ludu. Tu dopomnmy šo wšchitžy tch chorich a bėdnich a kripawich, tch, kotřiž cžerpja na duchu a duschi a cžele, tch, wulkich a malich, tch mlodich a starich, sa kotrychž čže šo sataracž Smutskowne Mižionstwo, a položmy žwoj dar do šberki. Šo kóždemu křesćijanowi a cželeho je to wožebity džakny wobor sa

to, šo ma to drohe kublo strowotu. Ša kóždeho, kotryž tak abo hinał cžerpi smutskownje abo smutskownje, je to dar, kotryž dawta, šobusacžuwajo i tmy tyškazami a dawta i džaknej wutrobu ša to, šo tu telko cžłowjekow, telko křesćijanow je, kotřiž šo wěnuja tutomu spomožerškemu skutkowanju. Šaj, runje to, šo widžimy, šo šo jich telko křesćijanow tutomu rjanemu, ale pak cžezškemu džeku wěnuje, dyrbjalo wšchěch pohonjecž, dary škadowacž sa Smutskowne Mižionstwo.

„Protestantowo Franzowskeje“ šu wobšamkli, wožebiteho duchowneho postajicž, kotryž by legionarow i Němskej, kotřiž we franzowskej „legioni zušch“ šluža, satarowal. Šo franzowskich powěsčach je jich tutych na 15 000. Š toho šdobom špšnawamy, šo šo w Franzowskej protestantismus hiba a šo je tam žiw. Šewal husto mēnjenje namakasč, šo bu w Franzowskej protestantismus se šakakym pschecžehanjom romsko-katoliškich žyle šnicženy a šo tam nicžo wjele wjazh njenamakasč. Wopacžne je runje tak to mēnjenje, šo šu Franzowskoje hjes nabožiny a wěry, dokelž je šo tam štat hižo dawno wot žyrkwoje dželik. Šacžrunje je tam položenje žyrkwojow cžezke, jemi šo tola po žlym kraju wěra a žwěra.

Štalsta njeje cžisče katoliska, kaž to huscžičho žlyšchich. Šsu tam tola wšchelafe ewangeliške žyrkwoje a šjednocženstwa. Tak ma tam „Zyrkej Waldenskich“, kotřiž šu drje wšchěm i cžajow pschecžehanja šnaczi, na 22 000 šapizanych šlawow a 6000 džeczi „njedželškej škole“, 61 šararjom, 69 žyrkwojom, jemu theologiškmu fakultu, něotre wyschiche šchule, 2 žyrotowni a 2 žhorowni a jedyn dom diakonikow. „Zyrkej italskich Wěšehanskich“ mēješče tam 1923 mjes druhim 49 šararjom a 26 žyrkwojom; w Romje šluscha jej wyschicha šchula sa bohokłowzow. „Baptistowo“ wobžedža tehurunja w Romje šchulu sa bohokłowzow; 50 duchownich sataruje 25 000 šapizanych šlawow tuteje žyrkwoje Baptistow. Woni wudawaja tež wědomostny cžajopiž sa bohokłowstwo, kotryž je hamž Benedikt XV. šaklał. „Biskopskej žyrkwoje Methodistow“ šluscha 51 žyrkwojom; ja nju škutkuje tam 44 šararjom a 18 předarjom. Š Romje wobžedži tuta žyrkej wulki wustaw sa hólzow a hólžy, a škutkuje šobu pschi šakuleže, t. r. wyškovej šchuli abo uniwěrscže Waldenskich. Mimo tutych ewangeliškich žyrkwojom nadenžesč w Štalškej hišcže wjele ewangeliškich wožadow wukrajanow, tak šchwajcarske, němške, angliškanske, šchotiške, ameriškanske. Tohorunja škutkuje tam „Britiske bibliške towarstwo“ a „Spomožerška armeja“. — Šo je sa Štalšku žyle nahladna mōž ewangeliškeho wěrywšnacža.

Wšchelafe i bliska a daloka.

Ša Michalsku wožadnu je dženzniški žwojeden Šwiateje Trojizy wožebity žwojeden. Še jej tola mōžno, dženzka nowaj šwonaj pokřesćicž sa žwoj Michalski Boži dom. Šwonaj pschicžjedžetaj i Apoldy, hdžž buschtaj w Schillingez liječni lataj, do Šatarjez, tam šo žwojatocžnosče šapocžnu, kotrež šo potom we Budyschinje šlōncža. Šswjedženška Boža šlužba se šwonjenjom wšchěch tšjoch šwonow budže sa tydžen, 1. njedželu po Šswj. Trojizy. Šnješ superintendent Froehlich a knješ wyschichi šaracž Šarjenk šmējetaj žwojdenškej přėdowani a wobželitaj šo tež pschi dženznišchich žwojatocžnosčach. My pschicžemy Michalskej wožadže Bože žohnowanje sa tuto radošcžitwe špocžinanje. Šjech potom nowe šwonny štajnje tež wotewrjenej wušchi a hotowu wutrobu namakaja!

— Šitowanje. Š. we Š. sa 1. p. Š. — Š. w Š. sa 2. po Š.

Šamotiwity redaktor šaracž Wyracž w Mokacžach.